

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (devintoji kolegija) SPRENDIMAS

2018 m. gegužės 17 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Žemės ūkis – Direktyva 91/414/EEB – Direktyva 2010/28/ES – 3 straipsnio 1 dalis – Valstybių narių atliekamo registruotų augalų apsaugos produktų naujo įvertinimo procedūra – Terminas – Pratęsimas“

Byloje C-325/16

dėl *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas, Ispanija) 2016 m. gegužės 6 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2016 m. birželio 9 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Industrias Químicas del Vallés SA

prieš

Administración General del Estado,

Saptec Agro SA

TEISINGUMO TEISMAS (devintoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. Vajda, teisėjai E. Juhász ir C. Lycourgos (pranešėjas),

generalinis advokatas M. Szpunar,

posėdžio sekretorė R. Šereš, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2017 m. lapkričio 9 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Industrias Químicas del Vallés SA*, atstovaujamos advokatų C. Fernández Vicién, C. Vila Gisbert, I. Moreno-Tapia Rivas ir J. Robles,
- *Saptec Agro SA*, atstovaujamos advokatų G. Pérez del Blanco ir T. González Cueto,
- Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos S. Jiménez García,
- Europos Komisijos, atstovaujamos I. Galindo Martín ir F. Moro,

susipažinęs su 2018 m. vasario 1 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

* Proceso kalba: ispanų.

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2010 m. balandžio 23 d. Komisijos direktyvos 2010/28/ES, kuria iš dalies keičiama Direktyva 91/414/EEB, įtraukiant veikliąją medžiagą metalaksilą (OL L 104, 2010, p. 57), 3 straipsnio 1 dalies išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Industrias Químicas del Vallés SA* (toliau – IQV) ginčą su *Administración General del Estado* (Generalinė valstybės administracija, Ispanija) ir *Sapex Agro SA* dėl augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra meksatilo, leidimų teikti rinkai (LTK) naujo įvertinimo procedūros.

Teisinis pagrindas

Direktyva 91/414

- 3 1991 m. liepos 15 d. Tarybos direktyva 91/414/EEB dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką (OL L 230, 1991, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 11 t., p. 332) buvo panaikinta 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinančiu Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414 (OL L 309, 2009, p. 1). Vis dėlto, atsižvelgiant į tai, kad šis panaikinimas įsigaliojo nuo 2011 m. birželio 14 d. ir kad pagrindinėje byloje nagrinėjamos aplinkybės klostėsi dar iki šios datos, reikia remtis Direktyva 91/414, iš dalies pakeista Direktyva 2010/28. Direktyvos 91/414 penktoje–septintoje ir devintoje konstatuojamosiose dalyse buvo numatyta:

„kadangi dėl tokių pavojų daugelyje valstybių narių galioja taisyklės, reglamentuojančios augalų sveikatos produktų registravimą; kadangi šios taisyklės skiriasi, jos sudaro kliūtis ne tik augalų apsaugos produktų prekybai, bet ir pačių augalinių produktų prekybai, tokiu būdu jos daro tiesioginę įtaką vidaus rinkos sukūrimui ir veikimui;

kadangi dėl to pageidautina šias kliūtis šalinti suderinant valstybėse narėse nustatytas nuostatas;

kadangi valstybės narės turi taikyti vienodas taisykles dėl augalų apsaugos produktų registravimo sąlygų ir procedūrų;

<...>

kadangi registracijos nuostatos turėtų užtikrinti aukštą apsaugos standartą, kuris pirmiausia turi užkirsti kelią registravimui tų augalų apsaugos produktų, kurie kelia pavojų sveikatai, požeminiam vandeniui ir aplinkai, o žmonių ir gyvūnų sveikata turėtų tapti prioritetu, palyginti su augalų auginimo gerinimo tikslu“.

- 4 Šios direktyvos 8 straipsnio 2 dalies pirmoje ir ketvirtoje pastraipose buvo nustatyta:

„Nukrypstant nuo 4 straipsnio nuostatų ir nepažeidžiant 3 straipsnio dalies arba [1978 m. gruodžio 21 d. Tarybos] direktyvos 79/117/EEB[, draudžiančios pateikti į rinką ir naudoti augalų apsaugos produktus, turinčius tam tikrų veikliųjų medžiagų (OL L 33, 1979, p. 36; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 4 t., p. 33)] nuostatų, valstybė narė gali per 12 mėnesių nuo pranešimo apie šią direktyvą įregistruoti ir pateikti į vidaus rinką augalų apsaugos produktus, savo sudėtyje turinčius veikliųjų medžiagų, neįrašytų į I priedą, kurios jau dvejus metus nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos yra rinkoje.

<...>

Pirmojoje pastraipoje nurodytu 12 metų laikotarpiu 19 straipsnyje minėtam Komitetui įvertinus tokią veikliąją medžiagą, gali būti nuspręsta, laikantis tame straipsnyje nustatytos tvarkos, kad medžiaga gali būti įrašyta į I priedą ir kokiomis sąlygomis arba tuomet, kai 5 straipsnio nuostatos nevykdomos arba nebuvo pateikta būtina informacija ir duomenys per numatytą laikotarpį, kad tokia veiklioji medžiaga nebus įrašyta į I priedą. Valstybės narės užtikrina, kad augalų apsaugos produktai būtų atitinkamai registruojami, registracija panaikinama ar prireikus taisoma per numatytą laikotarpį.“

5 Šios direktyvos 13 straipsnio 1 dalyje buvo nustatyta:

„Nepažeisdamos 10 straipsnio nuostatų, valstybės narės reikalauja pareiškėjų, kurie kreipiasi dėl augalų apsaugos produkto įregistravimo, kartu su paraiška pateikti:

a) atsižvelgiant į dabartines mokslo ir technikos žinias, dokumentus, atitinkančius III priede išdėstytus reikalavimus;

ir

b) dokumentus dėl kiekvienos veikliosios medžiagos augalų apsaugos produkte, atsižvelgiant į dabartines mokslo ir technikos žinias, atitinkančius II priede išdėstytus reikalavimus.“

6 Tos pačios direktyvos I priede buvo išvardytos veikliosios medžiagos, kurios galėjo būti aplinkos apsaugos produktų sudėtyje tam, kad juos būtų galima teikti rinkai. Šis priedas buvo ne kartą iš dalies keistas, taip pat ir Direktyva 2010/28, kuria į jį įtrauktas metalaktilas. Direktyvos 91/414 II ir III prieduose buvo nustatyti reikalavimai, kuriuos turėjo atitikti atitinkamai dokumentai, pateiktini tam, kad tam tikra veiklioji medžiaga būtų įtraukta į I priedą, ir dokumentai, pateiktini tam, kad tam tikras augalų apsaugos produktas būtų įregistruotas.

Direktyva 2010/28

7 Direktyvos 2010/28 8 konstatuojamojoje dalyje numatyta:

„(8) Nepažeidžiant Direktyvoje [91/414] apibrėžtų prievolių, įtraukus veikliąją medžiagą į I priedą, valstybėms narėms turėtų būti nustatytas šešių mėnesių laikotarpis nuo tos medžiagos įtraukimo, per kurį jos persvarstytų galiojančią augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra metalaktilo, registraciją, siekdamos įsitikinti, kad laikomasi [Direktyvoje 91/414], ypač jos 13 straipsnyje, nustatytų reikalavimų ir I priede išdėstytų atitinkamų sąlygų. Valstybės narės atitinkamai turėtų iš dalies keisti, pakeisti arba panaikinti galiojančias registracijas pagal [Direktyvos 91/414] nuostatas. Nukrypstant nuo minėto galutinio termino, reikėtų nustatyti ilgesnį laikotarpį, per kurį pagal [Direktyvoje 91/414] nustatytus vienodus principus būtų pateikiamas ir įvertinamas III priede nurodytas visas kiekvieno augalų apsaugos produkto kiekvienos numatytos paskirties dokumentų rinkinys.“

8 Šios direktyvos 1 straipsnyje nustatyta:

„[Direktyvos 91/414] I priedas iš dalies keičiamas pagal šios direktyvos priedą.“

9 Minėtos direktyvos 3 straipsnyje numatyta:

„1. Vadovaudamasi [Direktyva 91/414], valstybės narės, jei būtina, iki 2010 m. gruodžio 31 d. iš dalies keičia arba panaikina galiojančias augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra veikliosios medžiagos metalaktilo, registracijas.

Visų pirma, iki tos dienos jos tikrina, ar įgyvendinamos tos direktyvos I priede nurodytos sąlygos, susijusios su metalaksilu, išskyrus apibrėžtąsias [šios veikliosios medžiagos] įrašo B dalyje, ir ar registracijos [liudijimo] turėtojas turi arba gali naudotis dokumentų rinkiniu, atitinkančiu tos direktyvos II priedo reikalavimus, pagal 13 straipsnyje išdėstytas sąlygas.

2. Nukrypdamos nuo 1 dalies nuostatų valstybės narės kiekvieną registruotą augalų apsaugos produktą, kurio sudėtyje metalaksilas yra vienintelė veiklioji medžiaga, arba viena iš keleto veikliųjų medžiagų, kurios visos įtrauktos į [Direktyvos 91/414] I priedą ne vėliau kaip 2010 m. birželio 30 d., iš naujo įvertina pagal vienodus principus, numatytus [Direktyvos 91/414] VI priede, vadovaudamosi tos direktyvos III priedo reikalavimus atitinkančiu dokumentų rinkiniu ir atsižvelgdamos į jos I priedo įrašo B dalį, susijusią su metalaksilu. Remdamosi tuo vertinimu, jos nustato, ar produktas atitinka [Direktyvos 91/414] 4 straipsnio 1 dalies b, c, d ir e punktuose išdėstytus reikalavimus.

Tai nustačiusios valstybės narės:

- a) jei būtina, ne vėliau kaip 2014 m. birželio 30 d. iš dalies keičia arba panaikina produkto, kurio sudėtyje metalaksilas yra vienintelė veiklioji medžiaga, registraciją arba
- b) jei būtina, iš dalies keičia arba panaikina produkto, kurio sudėtyje metalaksilas yra viena iš kelių veikliųjų medžiagų, registraciją iki 2014 m. birželio 30 d. arba iki tokiam pakeitimui ar panaikinimui skirtos dienos, nustatytos atitinkama direktyva ar direktyvomis, kuriomis atitinkama medžiaga ar medžiagos buvo įtraukta ar įtrauktos į [Direktyvos 91/414] I priedą, pasirinkdamos vėliausią datą [jei pastaroji data vėlesnė].“

10 Tos pačios direktyvos 4 straipsnyje nustatyta:

„Ši direktyva įsigalioja 2010 m. liepos 1 d.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 11 IQV yra pagal Ispanijos teisę įsteigta bendrovė, užsiimanti cheminių produktų ir augalų apsaugos produktų gamyba ir prekyba. Be kita ko, ji importuoja metalaksilą į Ispaniją ir keliose valstybėse narėse prekiauja produktais, kurių sudėtyje yra šios veikliosios medžiagos.
- 12 *Sapex Agro* yra pagal Portugalijos teisę įsteigta bendrovė, kurianti ir gaminanti augalų apsaugos ir maistingųjų fitomedžiagų produktus ir tirpalus. Ši bendrovė yra augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra metalaksilo, registracijos liudijimų turėtoja.
- 13 2003 m. gegužės 2 d. Europos Komisija priėmė Sprendimą 2003/308/EB dėl metalaksilo neįrašymo į Direktyvos 91/414 I priedą ir augalų apsaugos produktų, savo sudėtyje turinčių šios veikliosios medžiagos, registracijos panaikinimo (OL L 113, 2003, p. 8; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 38 t., p. 495). Šį sprendimą Teisingumo Teismas panaikino 2007 m. liepos 18 d. Sprendimu *Industrias Químicas del Vallés / Komisija* (C-326/05 P, EU:C:2007:443). Dėl šio panaikinimo priimta Direktyva 2010/28. Ji įsigaliojo 2010 m. liepos 1 d. ir atitinkamai tą pačią dieną metalaksilas buvo įrašytas į Direktyvos 91/414 I priedą.
- 14 Vadovaujantis Direktyvos 2010/28 3 straipsnio 1 dalimi 2010 m. balandžio 30 d. Ispanijoje pradėta naujo įvertinimo *ex officio* procedūra, susijusi su leidimais teikti rinkai augalų apsaugos produktus, kurių sudėtyje yra veikliosios medžiagos metalaksilo.
- 15 Tuo tikslu IQV kompetentingai Ispanijos viešojo administravimo institucijai pateikė prašymą iš naujo įvertinti jos augalų apsaugos produktus, kurių sudėtyje yra metalaksilo, ir pridėjo dokumentų rinkinį; ši institucija jį pripažino išsamiau pagal Direktyvos 91/414 II priedo reikalavimus.

- 16 2010 m. birželio 29 d. *Saptec Agro* taip pat pateikė prašymą iš naujo įvertinti jos augalų apsaugos produktus, kurių sudėtyje yra metalakсило.
- 17 2010 m. gruodžio 30 d., likus vienai dienai iki Direktyvos 2010/28 3 straipsnio 1 dalyje nustatyto termino, t. y. 2010 m. gruodžio 31 d., pabaigos, *Saptec Agro* Ispanijos viešojo administravimo institucijai pateikė prašymą skirti papildomą terminą, kad ji galėtų papildyti pateiktą dokumentų rinkinį atsižvelgdama į Direktyvos 91/414 II priede nustatytus reikalavimus.
- 18 2011 m. kovo 3 d. *Dirección General de Recursos Agrícolas y Ganaderos* (Žemės ūkio ir gyvulininkystės išteklių generalinė direkcija, Ispanija) pratęsė terminą, kaip to prašė *Saptec Agro*.
- 19 2011 m. balandžio 5 d. sprendimu Žemės ūkio ir gyvulininkystės išteklių generalinė direkcija pripažino, kad *Saptec Agro* pateiktas dokumentų rinkinys, susijęs su veikliąja medžiaga metalaksilu, buvo išsamus, atsižvelgiant į Direktyvos 91/414 II priede nustatytus reikalavimus.
- 20 IQV dėl šio sprendimo pateikė skundą *Secretaría General de Medio Rural del Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino* (Aplinkos ir jūrų ministerijos Kaimo reikalų Generalinis sekretoriatas, Ispanija). Šis skundas buvo atmestas 2011 m. lapkričio 7 d. sprendimu dėl teisės jį pateikti neturėjimo.
- 21 IQV dėl šio sprendimo atmesti skundą pateikė administracinį skundą teismui; *Superior de Justicia de Madrid* (Madrido aukštesnysis teisingumo teismas, Ispanija) taip pat atmetė šį skundą dėl teisės jį pateikti neturėjimo.
- 22 IQV pateikė kasacinį skundą *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas, Ispanija), t. y. prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui; ji teigė, be kita ko, kad sprendimas suteikti papildomą terminą *Saptec Agro* po 2010 m. gruodžio 31 d., kad ši galėtų papildyti savo dokumentų rinkinį, buvo neteisėtas, atsižvelgiant ne tik į Direktyvos 2010/28 tekstą, bet taip pat į poreikį apsaugoti investicijas, padarytas siekiant surinkti prašomus pateikti duomenis tam, kad Komisija įvertintų veikliąją medžiagą, o atitinkama valstybė narė – augalų apsaugos produktą.
- 23 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad, siekiant išspręsti ginčą, dėl kurio į jį kreiptasi, būtinas Direktyvos 2010/28 3 straipsnio 1 dalies išaiškinimas, atsižvelgiant į šios direktyvos 8 konstatuojamąją dalį. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad 2007 m. liepos 18 d. Sprendimas *Industrias Químicas del Vallés / Komisija* (C-326/05 P, EU:C:2007:443) yra svarbus nagrinėjamu atveju, ir linkęs manyti, kad Žemės ūkio ir gyvulininkystės išteklių generalinė direkcija terminą pratęsė teisėtai.
- 24 Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad, priešingai nei faktinės aplinkybės, dėl kurių pradėta byla, kurioje priimtas minėtas teismo sprendimas, jo nagrinėjamos bylos faktinės aplinkybės nesusijusios su nenuoseklia valdžios institucijų pozicija, sukėlusia suinteresuotosios šalies sąmyšį, o nagrinėjamas terminas, kaip ne kartą nurodoma Direktyvoje 2010/28, baigiasi 2010 m. gruodžio 31 d.
- 25 Šiomis aplinkybėmis *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas, Ispanija) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Ar [Direktyvos 2010/28] 3 straipsnio 1 dalyje numatyta galutinė data („iki 2010 m. gruodžio 31 d.“) ir jos 3 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje vartojami žodžiai („iki tos dienos“), turint mintyje taip pat 2010 m. gruodžio 31 d. datą, siejama su šešių mėnesių terminu, nurodytu [Direktyvos 2010/28] 8 konstatuojamojoje dalyje, yra galutinis terminas dėl tikslo, siekiamo [Direktyvoje 91/414] nustatyta sistema, ir dėl to valstybės narės negali jo pratęsti, todėl jis turi būti skaičiuojamas būtent taip, kaip numatyta [Direktyvoje 2010/28]?

2. Jeigu minėtas terminas gali būti pratęstas, ar sprendimas dėl tokio pratęsimo turi būti priimtas nesilaikant konkrečių procedūrinių taisyklių, susijusių su kreipimusi prašant jį pratęsti ir to pratęsimo užtikrinimu, ar dėl to, kad šis sprendimas priklauso valstybių narių kompetencijai, jos šį klausimą turi spręsti vadovaudamosi savo nacionalinės teisės aktais, nes būtent joms skirtos nuostatos, reglamentuojančios [Direktyvos 2010/28] 3 straipsnio 1 dalyje numatytą procedūrą?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

26. Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2010/28 3 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad joje numatytas terminas, kuris baigiasi 2010 m. gruodžio 31 d., skirtas tam, kad vadovaudamosi Direktyva 91/414 valstybės narės galėtų iš dalies pakeisti arba panaikinti galiojančias augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra veikliosios medžiagos metalaksilo, registracijas, yra imperatyvus terminas, ar šios valstybės gali jį pratęsti.
27. Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos tekstą, bet ir į kontekstą ir teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (šiuo klausimu žr. 2016 m. birželio 22 d. Sprendimo *Thomas Philipps*, C-419/15, EU:C:2016:468, 18 punktą ir 2017 m. liepos 26 d. Sprendimo *Jafari*, C-646/16, EU:C:2017:586, 73 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
28. Kalbant visų pirma apie Direktyvos 2010/28 3 straipsnio 1 dalies tekstą, reikia pažymėti, kad tos dalies pirmoje pastraipoje nustatyta: „Vadovaudamosi [Direktyva 91/414], valstybės narės, jei būtina, iki 2010 m. gruodžio 31 d. iš dalies keičia arba panaikina galiojančias augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra veikliosios medžiagos metalaksilo, registracijas.“ Šios nuostatos antroje pastraipoje numatyta: „Visų pirma, iki tos dienos [valstybės narės] tikrina, ar įgyvendinamos tos direktyvos I priede nurodytos sąlygos, susijusios su metalaksilu, išskyrus apibrėžtąsias [šios veikliosios medžiagos] įrašo B dalyje, ir ar registracijos [liudijimo] turėtojas turi arba gali naudotis dokumentų rinkiniu, atitinkančiu tos direktyvos II priedo reikalavimus.“
29. Iš šio teksto matyti, kad jame nurodyta 2010 m. gruodžio 31 d. data yra galutinis terminas ir nenumatyta jokia galimybė jį pratęsti.
30. Kalbant, antra, apie nagrinėjamos nuostatos kontekstą, reikia pažymėti, kad jį išnagrinėjus toje nuostatoje numatytam terminui pripažintinas imperatyvus pobūdis, taigi jo pratęsti negalima.
31. Iš tikrųjų, pirma, šio 3 straipsnio 1 dalyje aiškiai išvardijamos pasekmės tuo atveju, jeigu iki 2010 m. gruodžio 31 d. nepaisoma šio straipsnio antroje pastraipoje numatytų reikalavimų, tarp jų reikalavimo, kad galiojančios augalų apsaugos produkto, kurio sudėtyje yra metalaksilo, registracijos liudijimo turėtojas tą dieną turėtų Direktyvos 91/414 reikalavimus atitinkantį dokumentų rinkinį arba galėtų juo naudotis. Šios pasekmės – tai atitinkamos valstybės narės atliekamas tokios registracijos dalinis pakeitimas arba panaikinimas.
32. Taigi, kaip matyti iš Direktyvos 91/414 septintos konstatuojamosios dalies nurodyto tikslo, Direktyvos 2010/28 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos visai Sąjungai vienodos taisyklės, apimančios sąlygas, kurias taikydamos valstybės narės iš dalies keičia ar panaikina galiojančias augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra metalaksilo, registracijas, taip pat šių registracijų liudijimų turėtojų pareigas dėl su šiais produktais susijusių dokumentų rinkinių pateikimo. Jeigu valstybėms narėms būtų leidžiama nukrypti nuo termino, kuris baigiasi 2010 m. gruodžio 31 d., kiltų grėsmė šių taisyklių vienodumui, o dėl to – šių galiojančių registracijų liudijimų turėtojų vienodam vertinimui.

- 33 Antra, Direktyvos 2010/28 3 straipsnio 2 dalyje, nukrypstant nuo to paties straipsnio 1 dalies, numatyti ilgesni terminai nei numatytasis pastarojoje dalyje, skirti tam, kad valstybės narės galėtų iš naujo įvertinti registruotus aplinkos apsaugos produktus, kurių sudėtyje metalaksilas yra vienintelė veiklioji medžiaga arba viena iš kelių veikliųjų medžiagų. Jeigu valstybės narės turėtų teisę, kaip teigia Ispanijos vyriausybė, dėl tinkamai pateisinamų priežasčių pratęsti Direktyvos 2010/28 3 straipsnio 1 dalyje numatytą terminą, tokios aiškios galimybės nukrypti nuo 1 dalyje numatyto termino numatymas neturėtų prasmės.
- 34 Trečia, negalėjimą pratęsti Direktyvos 2010/28 3 straipsnio 1 dalyje numatyto termino taip pat patvirtina Direktyvos 91/414 8 straipsnio 2 dalies ketvirtos pastraipos formuluotė. Iš tikrųjų, kaip savo išvados 65 punkte pažymėjo generalinis advokatas, šioje nuostatoje numatyta, kad, Komisijai priėmus sprendimą į šios direktyvos I priedą įrašyti vieną iš šių veikliųjų medžiagų ar jos neįrašyti, „[v]alstybės narės užtikrina, kad augalų apsaugos produktai būtų atitinkamai registruojami, registracija panaikinama ar prareikusi taisoma per numatytą laikotarpį“. Šis laikotarpis turi būti suprantamas kaip laikotarpis, kurio pabaiga sutampa su Direktyvos 2010/28 3 straipsnio 1 dalyje nurodyta data, t. y. 2010 m. gruodžio 31 d.
- 35 Galiausiai, trečia, kalbant apie Direktyvos 2010/28 tikslą, reikia pažymėti, kad šia direktyva įgyvendinama Direktyva 91/414. Todėl, kaip matyti iš Teisingumo Teismo suformuotos jurisprudencijos, ji turi būti aiškinama kuo labiau laikantis akto, kuriuo ji grindžiama, t. y. Direktyvos 91/414 (šiuo klausimu žr. 2008 m. gegužės 22 d. Sprendimo *Feinchemie Schwebda ir Bayer CropScience*, C-361/06, EU:C:2008:296, 49 punktą ir 2017 m. liepos 26 d. Sprendimo *Čekijos Respublika / Komisija*, C-696/15 P, EU:C:2017:595, 33 punktą).
- 36 Kaip matyti iš Direktyvos 91/414 penktos, šeštos ir devintos konstatuojamųjų dalių, ja siekiama pašalinti augalų produktų prekybos Bendrijoje kliūtis, išsaugant aukštą aplinkos apsaugos ir žmonių bei gyvūnų sveikatos apsaugos lygį (2007 m. liepos 18 d. Sprendimo *Industrias Químicas del Vallés / Komisija*, C-326/05 P, EU:C:2007:443, 74 punktą).
- 37 Tokiomis aplinkybėmis, jeigu būtų leidžiama pratęsti Direktyvos 2010/28 3 straipsnio 1 dalyje nustatytą terminą, kiltų pavojus, kad aplinkos apsaugos produktai, kurių sudėtyje yra veikliosios medžiagos metalaksilo ir kurie neatitinka Direktyvos 91/414, iš dalies pakeistos Direktyva 2010/28, I priede nustatytų reikalavimų, tarp jų nustatyto grynumo standarto, liktų rinkoje ir po 2010 m. gruodžio 31 d. Tokia pasekmė prieštarautų siekiamam tikslui užtikrinti aukštą aplinkos apsaugos ir žmonių bei gyvūnų sveikatos apsaugos lygį.
- 38 Iš šio sprendimo 29–37 punktuose pateikiamų svarstymų matyti, kad Direktyvos 2010/28 3 straipsnio 1 dalyje numatytas terminas yra imperatyvus terminas, kurio valstybės narės negali pratęsti.
- 39 2007 m. liepos 18 d. Sprendimu *Industrias Químicas del Vallés / Komisija* (C-326/05 P, EU:C:2007:443) ši išvada nepaneigiama. Šiuo klausimu reikia priminti, pirma, kaip pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 80 punkte, kad byloje, kurioje priimtas tas teismo sprendimas, buvo keliamas klausimas dėl Komisijos nustatyto termino, susijusio su metalaksilo įrašymo į Direktyvos 91/414 I priedą procedūra, ir dėl šios institucijos, o ne valstybių narių teisės keisti šį terminą. Pagrindinėje byloje, kuri susijusi su valstybių narių vykdoma galiojančių aplinkos apsaugos produktų registracijų naujo įvertinimo procedūra, būtina išsiaiškinti, ar valstybės narės gali vienašališkai pratęsti Komisijos nustatytą ir direktyvos nuostatose numatytą terminą.
- 40 Kita vertus, 2007 m. liepos 18 d. Sprendime *Industrias Químicas del Vallés / Komisija* (C-326/05 P, EU:C:2007:443) Teisingumo Teismas rėmėsi aplinkybe, kad suinteresuotajai šaliai nebuvo įmanoma pateikti išsamaus dokumentų rinkinio per nustatytą terminą iš dalies dėl nenuoseklios kompetentingų institucijų, įskaitant Komisiją, pozicijos. Iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad, kitaip nei byloje, kurioje priimtas minėtas teismo sprendimas, nagrinėjamu atveju *Sapex Agro* nesusidūrė su tokiais nuo jos valios nepriklausančiomis aplinkybėmis. Priešingai, pareiga per

nustatytą terminą turėti dokumentų rinkinį, atitinkantį Direktyvos 91/414 II priede įtvirtintus reikalavimus, arba galimybę juo naudotis buvo aiškiai nustatyta nuo pat procedūros pradžios, nes ji numatyta Direktyvos 2010/28 3 straipsnio 1 dalyje.

- 41 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti taip, kad Direktyvos 2010/28 3 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad joje numatytas terminas, kuris baigiasi 2010 m. gruodžio 31 d., skirtas tam, kad vadovaudamasi Direktyva 91/414 valstybės narės galėtų iš dalies pakeisti arba panaikinti galiojančias aplinkos apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra veikliosios medžiagos metalaksono, registracijas, yra imperatyvus terminas, kurio šios valstybės negali pratęsti.

Dėl antrojo klausimo

- 42 Antrasis klausimas grindžiamas prielaida, kad Direktyvos 2010/28 3 straipsnio 1 dalyje numatyta data – 2010 m. gruodžio 31 d. – yra terminas, kurį valstybės narės gali pratęsti. Tačiau iš atsakymo į pirmąjį klausimą matyti, kad nagrinėjamo termino šios valstybės negali pratęsti.
- 43 Iš to matyti, kad į šį antrąjį klausimą atsakyti nereikia.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 44 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (devintoji kolegija) nusprendžia:

2010 m. balandžio 23 d. Komisijos direktyvos 2010/28/ES, kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 91/414/EEB, įtraukiant veikliąją medžiagą metalaksoną, 3 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad joje numatytas terminas, kuris baigiasi 2010 m. gruodžio 31 d., skirtas tam, kad vadovaudamasi 1991 m. liepos 15 d. Tarybos direktyva 91/414/EEB dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką valstybės narės galėtų iš dalies pakeisti arba panaikinti galiojančias aplinkos apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra veikliosios medžiagos metalaksono, registracijas, yra imperatyvus terminas, kurio šios valstybės negali pratęsti.

Parašai.